

[Lysholt Hansen.]

færdige. Man kan i det hele have sine tvivl om, hvor meget nettoopsparingen vil blive forøget gennem den kortere afdragstid og den større selyfinansiering, som nu bliver krævet ved finansiering af byggeriet. Den væsentligste virkning af de forslag, regeringen har fremsat på dette område, vil uden tvivl blive en direkte nedgang i boligbyggeriet. Herved bliver der ganske vist større ligevægt mellem investering og opsparing, men det sker på en for de boligsøgende højest ulykkelig måde.

Det er i det hele taget lidt ensidige planer, regeringen har lagt frem, idet man lægger næsten hele hovedvægten på en sanering eller indskrænkning af byggeri og kommunal anlægsvirksomhed. Efter vor opfattelse burde man tage alle investeringsområderne såvel som alle finansieringsformerne ind under sin bedømmelse, hvis man vil reformere dette område.

Forslagene om en opsparingspræmiering lider efter vor opfattelse af den afgørende skævhed, at det bliver dem, der ikke kan opspare, fordi de ikke har råd til det, som kommer til at betale højere skatter til dem, der er i stand til at foretage opsparingen. Hvis regeringen virkelig tillægger den private opsparing så stor vægt, som den hævder, burde regeringen, som socialdemokratiets første ordfører, hr. Lysholt Hansen, var inde på, interessere sig noget mere for forholdet for de private pengeinstitutter. Sagen er jo den, at den stigning i rentemarginalen, altså forskellen mellem ind- og udlånsrente, der har fundet sted, har været og fortsat er til stor ugunst for de private opsparere, idet det er aktionærerne i bankerne, der forøger deres formue med enorm hast: fra 1959 og til i dag fra 140 mill. kr. på ét år i bruttoindkomst til 700 mill. kr., mens sparere får en urimeligt lav forrentning af de indsatte midler. Hvis man virkelig alvorligt ville gøre noget for at stimulere den private opsparing, burde man gribe ind på dette forhold og sikre en større konkurrence mellem de private pengeinstitutter, og hvis man ikke kunne få dem til det ved at ophæve renteaftalerne, burde man selv påføre disse institutioner konkurrence, f.eks. ved at oprette en postsparebank, som kunne tilbyde højere lånerente for de ind-

satte midler, end de private pengeinstitutter gør.

Fra socialdemokratisk side har vi gentagne gange slået til lyd for en forøget opsparing gennem fondsdannelser. Tilsyneladende går regeringen nu ind på den socialdemokratiske tankegang, idet man har fremsat forslag om opbygning af en fond, der finansieres over en forhøjelse af folkepensionsbidraget. Sådan som regeringen har udformet sit forslag, bliver det imidlertid kun en fondsdannelse af navn, idet der reelt er tale om camoufleret skatteforhøjelse eller en camoufleret form for kasseoverskud. Den såkaldte fondsdannelse skal nemlig kun finde sted gennem nogle få år, hvorefter udbetalinger og indbetalinger skal være lige store. Fra socialdemokratisk side har vi ikke noget imod, at man begynder en fondsdannelse ved en finansiering over folkepensionsbidraget; det har vi jo selv stillet forslag om. Men for os er det af afgørende betydning, at der bliver tale om en virkelig fondsdannelse, som bliver ved med at opsamle kapital, sådan at fonden ligesom den svenske ATP-fond fortsat vil vokse og efterhånden vil blive en væsentlig faktor på kapitalmarkedet. Vi ønsker, at fondens midler skal kunne anvendes til yderligere formål, ikke begrænses til opkøb af obligationer. Vi kunne navnlig tænke os, at fondens midler skulle anvendes til opkøb af jord. Derved ville vi mere effektivt kunne modvirke jordspekulationen og dermed de kraftige prisstigninger på jord, og samtidig ville vi kunne sikre, at de opsparede midler blev bevaret ved den fordel, man har af at placere dem i noget værdisikkert, eftersom knaphedsprisstigningerne så ville komme samfundet og ikke spekulanterne til gode.

Netop fordi vi ønsker, at fonden skal blive en faktor, der afgørende kan bryde det nuværende magtmønster, som er kendetegnet ved kapitalkoncentration på få hænder, ønsker vi også, at lønmodtagerne skal have direkte medbestemmelse over midlernes anvendelse. Hermed tænkes på, hvordan midlerne skal placeres i kapitalgoder. Vi er enige i, at man kan lade afkastet af denne fonds midler gå til en bedre aldersforsørgelse. Vi mener, at det bedst kan gennemføres ved, at de fondsmidler, der stammer fra lønmodtagerne, henføres til en